

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3496

Warszawa, 6 czerwca 2019 r.

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Zbigniewa Dolatę.

(-) Waldemar Andzel; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Marek Ast;
(-) Piotr Babinetz; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk;
(-) Jerzy Bielecki; (-) Joanna Borowiak; (-) Wojciech Buczak;
(-) Lidia Burzyńska; (-) Przemysław Czarnecki; (-) Witold Czarnecki;
(-) Anita Czerwińska; (-) Zbigniew Dolata; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk;
(-) Jacek Falfus; (-) Ewa Filipiak; (-) Leszek Galemba; (-) Jarosław Gonciarz;
(-) Jerzy Gosiewski; (-) Piotr Kaleta; (-) Robert Kołakowski;
(-) Ewa Kozanecka; (-) Leonard Krasulski; (-) Andrzej Kryj; (-) Krzysztof Kubów;
(-) Marek Kwitek; (-) Bogdan Latosiński; (-) Józef Leśniak;
(-) Jerzy Małecki; (-) Jerzy Materna; (-) Andrzej Melak; (-) Mieczysław Miazga;
(-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskał;
(-) Danuta Nowicka; (-) Adam Ołdakowski; (-) Anna Paluch; (-) Grzegorz Puda;
(-) Piotr Pyzik; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Rychlik; (-) Wojciech Skurkiewicz;
(-) Sławomir Skwarek; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Ewa Szymańska;
(-) Jacek Świat; (-) Ryszard Terlecki; (-) Ewa Tomaszewska;
(-) Sylwester Tułajew; (-) Jan Warzecha; (-) Grzegorz Adam Woźniak;
(-) Tadeusz Woźniak; (-) Sławomir Zawisłak; (-) Jarosław Zieliński;
(-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Praca nauczyciela, z wyjątkiem pracy nauczyciela stażysty, podlega ocenie. Ocena pracy nauczyciela może być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej lub oceny dorobku zawodowego, o której mowa w art. 9c ust. 5a, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek:

- 1) nauczyciela;
- 2) organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty;
- 3) organu prowadzącego szkołę;
- 4) rady szkoły;
- 5) rady rodziców.”,

b) uchyla się ust. 1a–1d,

c) ust. 1e i 1f otrzymują brzmienie:

„1e. Ocena pracy nauczyciela dotyczy stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe w zakresie wszystkich obszarów działalności szkoły.

1f. Oceny pracy dyrektora szkoły dotyczy stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 7 oraz w art. 68 ust. 1, 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, a w przypadku realizowania przez dyrektora szkoły zajęć dydaktycznych,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych oraz ustawę z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

wychowawczych i opiekuńczych – także obowiązków określonych w art. 42 ust. 2 oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe.”,

d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dyrektor szkoły jest obowiązany dokonać oceny pracy nauczyciela w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia złożenia wniosku, a w przypadku oceny pracy dokonywanej z własnej inicjatywy – w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia powiadomienia nauczyciela na piśmie o rozpoczęciu dokonywania oceny jego pracy, z zastrzeżeniem terminu określonego w ust. 1.”,

e) uchyla się ust. 2a,

f) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Do okresów, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 14 dni, oraz okresów ferii szkolnych wynikających z przepisów w sprawie organizacji roku szkolnego, a w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach, w których nie są przewidziane ferie szkolne – okresów urlopu wypoczynkowego trwającego nieprzerwanie co najmniej 14 dni kalendarzowych.”,

g) w ust. 4 uchyla się pkt 2,

h) w ust. 5 uchyla się pkt 2,

i) uchyla się ust. 5e,

j) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Do oceny pracy, o której mowa w ust. 6, przepisy ust. 1, 2, 2b, 4, 8 i 8a stosuje się odpowiednio.”,

k) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w stosunku do nauczycieli szkół artystycznych, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich odpowiednio – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania oceny pracy nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, szczegółowy zakres informacji zawartych w karcie oceny pracy, skład i sposób powoływania zespołu oceniającego oraz szczegółowy tryb postępowania odwoławczego, mając na uwadze konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykonywania pracy przez nauczycieli.”;

2) w art. 9b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego jest spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3, odbycie stażu, z zastrzeżeniem art. 9e ust. 1–3, zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela, o której mowa w art. 9c ust. 5a, oraz:

- 1) w przypadku nauczyciela stażysty – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po przeprowadzonej rozmowie;
- 2) w przypadku nauczyciela kontraktowego – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną;
- 3) w przypadku nauczyciela mianowanego – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowie.”;

3) w art. 9c:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nauczyciela kontraktowego – 9 miesięcy;”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zadaniem opiekuna stażu, o którym mowa w ust. 4, jest udzielanie nauczycielowi pomocy, w szczególności w przygotowaniu i realizacji w okresie stażu planu rozwoju zawodowego nauczyciela, oraz opracowanie projektu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu.”;

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5f w brzmieniu:

„5a. Ocenę dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu ustala, w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 3, z uwzględnieniem stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, dyrektor szkoły:

- 1) w przypadku nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego – po zapoznaniu się z projektem oceny opracowanym przez opiekuna stażu i po zasięgnięciu opinii rady rodziców;
- 2) w przypadku nauczyciela mianowanego – po zasięgnięciu opinii rady rodziców.

5b. Rada rodziców powinna przedstawić swoją opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o dokonywanej ocenie dorobku zawodowego

nauczyciela. Nieprzedstawienie opinii rady rodziców nie wstrzymuje postępowania, o którym mowa w ust. 5a.

5c. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela może być pozytywna lub negatywna. Ocena jest sporządzana na piśmie i zawiera uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania.

5d. Od oceny dorobku zawodowego nauczycielowi służy odwołanie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny rozpatruje odwołanie w terminie 21 dni. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela ustalona przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest ostateczna.

5e. W przypadku niedotrzymania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny terminu rozpatrzenia odwołania, o którym mowa w ust. 5d, nauczyciel jest dopuszczony odpowiednio do rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 9b ust. 1 pkt 1, egzaminu, o którym mowa w art. 9b ust. 1 pkt 2, lub może się ubiegać o akceptację komisji, o której mowa w art. 9b ust. 1 pkt 3.

5f. W przypadku gdy ostateczna ocena dorobku zawodowego nauczyciela jest negatywna, ponowna ocena dorobku może być dokonana po odbyciu, na wniosek nauczyciela i za zgodą dyrektora szkoły, jednego dodatkowego stażu w wymiarze 9 miesięcy.”;

4) w art. 9d:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do dodatkowego stażu, o którym mowa w art. 9c ust. 5f i art. 9g ust. 8.

4. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po przepracowaniu w szkole co najmniej roku od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego.”,

b) uchyla się ust. 4a,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy składają wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu. Nauczyciel

mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu. W razie niedotrzymania terminów złożenia wniosków nauczyciele ci są obowiązani do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.”;

5) w art. 9e ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. Dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, oraz legitymujący się wyróżniającą oceną pracy, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

2. Nauczyciel mianowany, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 1b, zatrudniony na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, posiadający nieprzerwany okres pracy na tym stanowisku co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

3. Nauczyciel urlopowany lub zwolniony z obowiązku świadczenia pracy na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, którego okres urlopowania lub zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy trwa nieprzerwanie co najmniej 3 lata, może złożyć wniosek o podjęcie postępowania egzaminacyjnego o awans na stopień nauczyciela mianowanego lub wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego odpowiednio po upływie 5 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela kontraktowego i po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.”;

6) w art. 9f ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Nauczycielom, którzy w okresie trwania stażu zmienili miejsce zatrudnienia, do stażu, o którym mowa w art. 9c ust. 1, zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli podjęli zatrudnienie w szkole nie później niż w okresie 3 miesięcy po ustaniu

poprzedniego stosunku pracy i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymali pozytywną ocenę dorobku zawodowego.

3. Ocenę, o której mowa w ust. 2, uwzględnia się przy dokonywaniu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres całego stażu.”;

7) w art. 9g:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego powołuje dyrektor szkoły. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor lub wicedyrektor szkoły, jako przewodniczący komisji;
- 2) przewodniczący zespołu nauczycieli, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy – Prawo oświatowe, a jeżeli zespół taki nie został w tej szkole powołany – nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony w szkole, a w przypadku przedszkola, szkoły lub placówki, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, w których nie są zatrudnieni nauczyciele mianowani lub dyplomowani – nauczyciel kontraktowy;
- 3) opiekun stażu.”,

b) w ust. 8 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nauczyciel stażysta i nauczyciel kontraktowy mogą przystąpić ponownie odpowiednio do rozmowy z komisją kwalifikacyjną lub do egzaminu przed komisją egzaminacyjną tylko jeden raz w danej szkole;”,

c) ust. 8b otrzymuje brzmienie:

„8b. W przypadku nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a, rozmowa, o której mowa w art. 9b ust. 1 pkt 1, może być przeprowadzana w formie wideokonferencji przy wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych umożliwiających przesyłanie dźwięku i obrazu w czasie rzeczywistym.”;

8) w art. 10:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Z osobą posiadającą wymagane kwalifikacje, z zastrzeżeniem ust. 3, i rozpoczynającą pracę w szkole stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony na jeden rok szkolny w celu odbycia stażu wymaganego do uzyskania awansu na stopień nauczyciela kontraktowego, z zastrzeżeniem ust. 7. W przypadkach, o których mowa w art. 9c ust. 5f i art. 9g ust. 8, w razie ustalenia

dotatkowego stażu, z nauczycielem stażystą nawiązuje się stosunek pracy na czas określony na kolejny jeden rok szkolny.

3. W szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły z osobą, o której mowa w ust. 2, legitymującą się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającą przygotowania pedagogicznego, dopuszczalne jest nawiązanie stosunku pracy, o ile osoba ta zobowiąże się do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie odbywania stażu. W przypadku gdy nauczyciel w ciągu pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych, z nauczycielem może być zawarta umowa o pracę na kolejny jeden rok szkolny. Staż wymagany do ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego przedłuża się do czasu uzyskania przygotowania pedagogicznego.”,

b) dodaje się ust. 12–17 w brzmieniu:

„12. Okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony zawartej w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania, zgodnie z ust. 7, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie tych umów między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 36 miesięcy.

13. Do okresu zatrudnienia, o którym mowa w ust. 12, wlicza się umowy o pracę na czas określony, o których mowa w ust. 12, zawarte na następujące po sobie okresy, o ile przerwa między rozwiązaniem poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę nie przekroczyła 3 miesięcy.

14. Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, o których mowa w ust. 12, przekracza okres, o którym mowa w ust. 12, z dniem następującym po upływie tego okresu, stosunek pracy przekształca się:

- 1) w przypadku nauczyciela kontraktowego – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony;
- 2) w przypadku nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego – w stosunek pracy na podstawie mianowania, a w przypadku niespełniania warunków, o których mowa w ust. 5 pkt 1 i 6 – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

15. Przekształcenie podstawy prawnej stosunku pracy, o którym mowa w ust. 14, potwierdza na piśmie dyrektor szkoły.

16. Przepisów ust. 12–15 nie stosuje się do umów o pracę na czas określony zawartych:

- 1) w celu zastępstwa nieobecnego nauczyciela, jeżeli ich zawarcie w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w tym zakresie w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy;
- 2) z nauczycielem nieposiadającym kwalifikacji wymaganych do zajmowania danego stanowiska, zgodnie z ust. 9;
- 3) w przypadku przedłużenia umowy o pracę do dnia porodu, zgodnie z art. 177 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.2)).

17. Z nauczycielem realizującym zadania doradcy metodycznego stosunek pracy w placówce doskonalenia nauczycieli nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony obejmujący okres, na który powierzone zostały zadania doradcy metodycznego.”;

9) w art. 10a w ust. 1 skreśla się wyrazy „(Dz.U. z 2018 r. poz. 108, 4, 138, 305 i 357)”;

10) w art. 22 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ sprawujący nadzór pedagogiczny wyznacza dyrektora szkoły, który wykonuje czynności związane z odbywaniem stażu przez nauczyciela, w tym powołuje opiekuna stażu, dokonuje oceny dorobku zawodowego nauczyciela oraz wskazuje nauczycielowi właściwego dyrektora szkoły lub właściwy organ do złożenia wniosku o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego.”;

11) w art. 30:

a) w ust. 1:

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, w tym z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz za warunki pracy,”;

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2244, 2245, 2377 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 730.

świadczenia, o którym mowa w art. 53a, i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5.”,

b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33–34a,”,

c) ust. 8 i 8a otrzymują brzmienie:

„8. Środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w ust. 3, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis, o którym mowa w art. 53 ust. 1, środki na świadczenie, o którym mowa w art. 53a, oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, o których mowa w art. 70a ust. 1, są zagwarantowane przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

8a. W przypadku szkół prowadzonych przez właściwych ministrów środki niezbędne na wynagrodzenia nauczycieli, wraz z pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis, o którym mowa w art. 53 ust. 1, środki na świadczenie, o którym mowa w art. 53a, oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych, o których mowa w art. 70a ust. 1, są zagwarantowane w budżetach tych ministrów.”,

d) ust. 10 i 10a otrzymują brzmienie:

„10. Organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego mogą zwiększać środki na wynagrodzenia nauczycieli, w tym podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego, ustalone w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1, oraz minimalną wysokość dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określoną w art. 34a ust. 2. Organy prowadzące mogą ponadto upoważniać dyrektorów szkół, w indywidualnych przypadkach oraz w granicach ustalonego planu finansowego szkoły, do przyznawania minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wyższej od ustalonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 pkt 1 lub podwyższonej przez organ prowadzący.

10a. Podwyższenie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz minimalnej wysokości dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określonej w art. 34a ust. 2 następuje w trybie określonym w ust. 6.”;

12) po art. 34 dodaje się art. 34a w brzmieniu:

„Art. 34a. 1. Nauczycielowi, któremu powierzono sprawowanie funkcji wychowawcy klasy, przysługuje dodatek funkcyjny z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy.

2. Minimalna wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1, wynosi 300 zł.”;

13) w art. 42:

a) w ust. 3 w tabeli:

– w rubryce: stanowisko – typ (rodzaj) szkoły, w lp. 3 po wyrazach „liceów ogólnokształcących,” dodaje się wyrazy „przedmiotów z zakresu kształcenia ogólnego i”,

– uchyla się lp. 5,

b) w ust. 4a uchyla się pkt 2,

c) w ust. 7 w lit. c kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 20 godzin.”;

14) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Nauczyciel stażysta odbywający staż na stopień nauczyciela kontraktowego otrzymuje jednorazowe świadczenie na start w wysokości 1.000 zł.

2. Świadczenie, o którym mowa w ust. 1, jest wypłacane w terminie do dnia 30 września roku, w którym nauczyciel rozpoczął staż.

3. Nauczyciel stażysta pozostający jednocześnie w więcej niż jednym stosunku pracy, świadczenie, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje w szkole wskazanej jako podstawowe miejsce zatrudnienia.

4. Nauczyciel stażysta odbywający staż na stopień nauczyciela kontraktowego może otrzymać świadczenie na start w wysokości 1.000 zł nie więcej niż jeden raz w okresie całego zatrudnienia.

5. Świadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3.”;

15) w art. 70a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Ze środków, o których mowa w ust. 4, wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli

zatrudniające doradców metodycznych, o których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe, dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy.”;

16) w art. 75 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Kar porządkowych, o których mowa w ust. 2, nie wymierza się za popełnienie czynu naruszającego prawa i dobro dziecka. O popełnieniu przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka dyrektor szkoły, a w przypadku popełnienia takiego czynu przez dyrektora szkoły – organ prowadzący szkołę, zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 83, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu.”;

17) w art. 85 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) za popełniony czyn nauczyciel został ukarany karą porządkową zgodnie z art. 108 Kodeksu pracy, chyba że popełniony czyn narusza prawa i dobro dziecka;”;

18) w art. 85b w ust. 1 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) za popełniony czyn nauczyciel został ukarany karą porządkową zgodnie z art. 108 Kodeksu pracy, chyba że popełniony czyn narusza prawa i dobro dziecka;”;

19) w art. 85j w ust. 5 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) za popełniony czyn nauczyciel został ukarany karą porządkową zgodnie z art. 108 Kodeksu pracy, chyba że popełniony czyn narusza prawa i dobro dziecka;”;

20) w art. 85o dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Jeżeli czyn narusza prawa i dobro dziecka postępowanie dyscyplinarne może być wszczęte także po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez organ, przy którym działa komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, wiadomości o popełnieniu czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6.”;

21) w art. 91d pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 6a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6, art. 9b ust. 3, 3a i 4 pkt 2 oraz ust. 6 i 7 pkt 1, art. 9f ust. 1, art. 9g ust. 3 pkt 1 i ust. 4, art. 18 ust. 4 i 5, art. 22 ust. 1, art. 26 ust. 2, art. 42 ust. 6a, art. 54 ust. 5, art. 63 ust. 2, art. 75 ust. 2a, art. 85s ust. 4, art. 85t ust. 1, 2 i 5 oraz art. 85z ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 – wykonuje odpowiednio: wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, 2161, 2193 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 525) w art. 28:

1) w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zapewnieniem kształcenia, wychowania i opieki uczniom, którzy kończą 5 lat lub mniej w roku bazowym, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, niezwiązanych z wychowaniem i kształceniem specjalnym, zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi oraz finansowaniem świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730).”;

2) w ust. 6 w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu:

„10) liczby nauczycieli stażystów uprawnionych do świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;

11) sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341 i 622) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uczeń szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie w zawodzie:

a) dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.³⁾), przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym, lub

b) realizującej przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo”;

2) w art. 75 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) kandydat do szkoły ponadpodstawowej lub uczeń szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534, 730 i 761.

kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub do uzyskania kwalifikacji do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy i umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub realizującej przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2018 r. poz.1900 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 60):

- 1) w art. 29 w ust. 1:
  - a) w pkt 1 lit. k otrzymuje brzmienie:

„k) datę nawiązania stosunku pracy oraz datę rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy, a w przypadku przeniesienia nauczyciela na inne stanowisko lub do innej szkoły na podstawie art. 18 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – także datę przeniesienia;”
  - b) w pkt 1a lit. j otrzymuje brzmienie:

„j) datę nawiązania stosunku pracy oraz datę rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy, a w przypadku przeniesienia nauczyciela na inne stanowisko lub do innej szkoły na podstawie art. 18 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – także datę przeniesienia;”;
- 2) w art. 50:
  - a) w ust. 1:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO zawartych w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiorach danych uczniów oraz zbiorach danych nauczycieli, według stanu na dzień 30 września, a w przypadku kolegiów pracowników służb społecznych według stanu na dzień 10 października, są sporządzane:”

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2) zestawienia zawierające dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez ministrów.”,
  - b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
    - „2. Zestawienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są udostępniane w bazie danych SIO jednostkom samorządu terytorialnego nie później niż do dnia 15 grudnia, a jeżeli dzień ten wypada w dniu ustawowo wolnym od pracy, w najbliższym dniu roboczym.
    - 3. Jednostki samorządu terytorialnego, w terminie 30 dni od dnia udostępnienia w bazie danych SIO zestawień, o których mowa w ust. 1 pkt 1, potwierdzają prawdziwość danych zawartych w zestawieniach.”,
  - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
    - „3a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może przedłużyć termin potwierdzenia prawdziwości danych, o którym mowa w ust. 3, przez jednostki samorządu terytorialnego.”,
  - d) w ust. 4 wyrazy „o których mowa w ust. 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „o których mowa w ust. 1”;
- 3) w art. 66:
- a) uchyla się ust. 4,
  - b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
    - „5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podaje do publicznej wiadomości wysokość opłat za udostępnianie raportów z bazy danych SIO, uwzględniając pracochłonność oraz stopień skomplikowania raportów.”,
  - c) w ust. 6 wyrazy „ust. 4” zastępuje się wyrazami „ust. 5”;
- 4) w art. 93:
- a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,
  - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
    - „3. Dane ucznia zgromadzone w zbiorze danych ucznia w bazie danych SIO zostają zanonimizowane po upływie 5 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 20.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245) art. 165a otrzymuje brzmienie:

„Art. 165a. Na rok szkolny 2019/2020 do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia dla kandydatów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum młodocianych pracowników przyjmuje się na podstawie świadectwa ukończenia gimnazjum i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 76:
  - a) w pkt 20:
    - w lit. a uchyla się tiret pierwsze,
    - uchyla się lit. c,
  - b) uchyla się pkt 21;
- 2) w art. 123 uchyla się ust. 2 i 3;
- 3) uchyla się art. 133;
- 4) w art. 147 uchyla się pkt 5.

Art. 7. W ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 534) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1:
  - a) w pkt 21 lit. d otrzymuje brzmienie:
    - „d) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8c w brzmieniu:

„8a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wyraża zgodę na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego, po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla zawodu, a w przypadku zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego – ministra, który ze względu na zakres działu administracji rządowej, którym kieruje, jest właściwy dla zawodu, którego dotyczy wniosek, o którym mowa w ust. 9.

8b. Minister, o którym mowa w ust. 8a, może wydać opinię pozytywną, negatywną albo pozytywną pod warunkiem wprowadzenia we wniosku zmian wskazanych przez tego ministra.

8c. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zgoda ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o której mowa w ust. 8a, obejmuje przypisanie do kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie oraz do zawodu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie oraz zawodu, stosuje się przepisy art. 21 ust. 1–3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.”,

b) w pkt 82 w art. 178 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku, a także możliwość wydawania świadectw, zaświadczeń i innych druków zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o systemie oświaty. W przypadku eksperymentu pedagogicznego dotyczącego zawodu nieokreślonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego decyzja obejmuje również przypisanie do kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie oraz do zawodu poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dokonując przypisania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie oraz zawodu, stosuje się przepisy art. 21 ust. 1–3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.”;

2) w art. 6:

a) w pkt 10:

– w art. 9j ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Warunkiem nadania nauczycielowi szkoły za granicą stopnia awansu zawodowego jest posiadanie kwalifikacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2, odbycie stażu nauczyciela za granicą zakończonego pozytywną oceną realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, o której mowa w art. 9q ust. 2, oraz:

- 1) w przypadku nauczyciela stażysty – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po przeprowadzonej rozmowie;
- 2) w przypadku nauczyciela kontraktowego – zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną;
- 3) w przypadku nauczyciela mianowanego – uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej po dokonaniu analizy dorobku zawodowego nauczyciela i przeprowadzonej rozmowie.”;

– w art. 9m w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nauczyciela kontraktowego – 9 miesięcy;”;

– w art. 9n ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel kontraktowy może rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego po upływie co najmniej 2 lat prowadzenia zajęć w szkole za granicą od dnia uzyskania stopnia nauczyciela kontraktowego, a nauczyciel mianowany może rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego po upływie co najmniej roku prowadzenia zajęć w szkole za granicą od dnia uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego.”;

– w art. 9p ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Nauczycielowi szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej, który rozpoczął prowadzenie zajęć w szkole za granicą, szkole polskiej, o której mowa w art. 4 pkt 29d ustawy – Prawo oświatowe, szkole lub zespole szkół, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c ustawy – Prawo oświatowe, albo szkole europejskiej, do stażu zalicza się okres dotychczas odbytego stażu, jeżeli otrzymał pozytywną ocenę dorobku zawodowego za okres odbytego stażu oraz podjął zatrudnienie lub rozpoczął prowadzenie zajęć nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia ustania zatrudnienia w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej.”;

– w art. 9r w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) na stopień nauczyciela kontraktowego lub nauczyciela mianowanego, składa wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego w roku uzyskania pozytywnej oceny realizacji planu rozwoju zawodowego;”;

– w art. 9s w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powołuje komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela

kontraktowego albo nauczyciela dyplomowanego oraz komisję egzaminacyjną na stopień nauczyciela mianowanego.”,

b) uchyla się pkt 13;

3) w art. 30:

a) w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenie osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi w formie zajęć szkolnych jest prowadzone dla uczniów (słuchaczy) przez szkołę, jeżeli w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jest przewidziane przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub szkoła realizuje to szkolenie dla uczniów (słuchaczy) w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.”,”

b) pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4) w art. 46 w ust. 3 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) organu właściwego do wykonywania nadzoru pedagogicznego – w przypadku szkolenia w szkole, dla której:

- podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub gdy szkoła realizuje to szkolenie dla uczniów (słuchaczy) w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub
- podstawa programowa kształcenia ogólnego przewiduje uzyskanie karty rowerowej.”;

5) w art. 47 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Nadzór nad szkołą, dla której podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przewiduje przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym lub szkołą realizującą to szkolenie dla uczniów (słuchaczy) w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub szkołą, dla której podstawa programowa kształcenia ogólnego przewiduje uzyskanie karty rowerowej, sprawuje organ właściwy do wykonywania nadzoru pedagogicznego.”;

4) w art. 39 w pkt 2:

a) lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) dyplom zawodowy po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.⁴⁾), albo wyrażając zgodę, o której mowa w art. 45 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo w decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”;

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1290, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 534, 730 i 761.

b) lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia po zdaniu egzaminu czeladniczego w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3b ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 3 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo wyrażając zgodę, o której mowa w art. 45 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe albo w decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”,”

c) lit. f otrzymuje brzmienie:

„f) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) dyplom zawodowy:

a) po ukończeniu technikum albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, albo

b) po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

– oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 4 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo wyrażając zgodę, o której mowa w art. 45 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo w decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”,”

d) lit. h otrzymuje brzmienie:

„h) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) dyplom zawodowy po ukończeniu szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie nauczonym wyłącznie w szkole policealnej – potwierdza nadanie kwalifikacji na poziomie 5 Polskiej Ramy Kwalifikacji, chyba że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo wyrażając zgodę, o której mowa w art. 45 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe albo w decyzji, o której mowa w art. 178 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, określi dla danej kwalifikacji inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji;”;

5) w art. 102 po wyrazach „od roku szkolnego 2019/2020” dodaje się wyrazy „i w kolejnych latach”;

6) po art. 129 dodaje się art. 129a w brzmieniu:

„Art. 129a. Przepis art. 2 pkt 40 lit. a w zakresie art. 44q ust. 1 pkt 4 lit. b stosuje się począwszy od roku szkolnego 2019/2020 do uczniów rozpoczynających kształcenie w branżowej szkole I stopnia.”;

7) uchyla się art. 141 i 142;

8) po art. 144 dodaje się art. 144a w brzmieniu:

„Art. 144a. Przepisy art. 191 § 2¹ – 2⁷ i art. 191¹ ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio również do uczniów i absolwentów dotychczasowych gimnazjów.”;

9) w art. 170 uchyla się pkt 5.

Art. 8. Do postępowań w sprawie dokonania oceny pracy nauczyciela, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. 1. W przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego staż rozpoczęty w roku szkolnym 2018/2019 trwa 12 miesięcy.

2. Po zakończeniu stażu, o którym mowa w ust. 1, dokonywana jest ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oraz przeprowadzane jest postępowanie kwalifikacyjne, zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 10. Do postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. W przypadku nauczycieli, którzy zakończyli staż na kolejny stopień awansu zawodowego w okresie od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r., lecz do dnia 31 sierpnia 2019 r. nie otrzymali oceny pracy nauczyciela po zakończeniu stażu lub nie złożyli wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, ocena pracy nauczyciela po zakończeniu stażu jest dokonywana oraz postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne jest prowadzone według dotychczasowych przepisów.

Art. 12. W przypadku nauczycieli, którzy w okresie od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. w trakcie odbywania stażu na kolejny stopień awansu zawodowego zmienili miejsce zatrudnienia i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymali co najmniej dobrą ocenę pracy, ocena ta jest uwzględniana do oceny dorobku zawodowego nauczyciela dokonywanej po zakończeniu całego stażu.

Art. 13. Do dnia 31 sierpnia 2024 r. wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego może również złożyć dyrektor szkoły posiadający na tym stanowisku nieprzerwany okres pracy wynoszący co najmniej 3 lata, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora co najmniej 2 lata, oraz legitymujący się co najmniej bardzo dobrą oceną pracy dokonaną na zasadach określonych w art. 6a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. lub od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. Wniosek ten dyrektor szkoły może złożyć po upływie 4 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora po upływie 3 lat od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

Art. 14. Do okresu zatrudnienia, o którym mowa w art. 10 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wlicza się okresy zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, o których mowa w tym przepisie, zawieranych począwszy od dnia 1 września 2019 r.

Art. 15. 1. W okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. średnie wynagrodzenie nauczycieli ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, zwiększa się o 9,6%.

2. Podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli w związku ze zwiększeniem średniego wynagrodzenia nauczycieli, o którym mowa w ust. 1, następuje nie później niż do dnia 30 września 2019 r., z wyrównaniem od dnia 1 września 2019 r.

3. Ilekroć w przepisach ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest mowa o średnim wynagrodzeniu nauczycieli, o którym mowa w art. 30 ust. 3, w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. należy przez to rozumieć średnie wynagrodzenie nauczycieli ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, zwiększone o 9,6%.

4. W związku ze zwiększeniem, o którym mowa w ust. 1 i 2, do dotacji wypłacanych publicznym przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego, szkołom i placówkom na podstawie art. 15–16, art. 18, art. 20, art. 25 ust. 1–4 i 8, art. 28, art. 30, art. 31 ust. 1 i art. 40 ustawy zmienianej w art. 6, stosuje się art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 6, z tym że aktualizacji kwot dotacji dokonuje się do dnia 31 października 2019 r.

Art. 16. W roku 2019 środki, o których mowa w art. 70a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, przeznaczone na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa wyodrębnia się w budżetach wojewodów w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego ustalonych w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, obowiązującą w dniu 1 stycznia 2019 r.

Art. 17. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 5 oraz art. 7 pkt 8, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 7 pkt 5 i art. 9, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 7 pkt 2 lit. a, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Uzasadnienie

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem niniejszej nowelizacji jest w szczególności zapewnienie w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli rozwiązań zmierzających do podniesienia prestiżu zawodu nauczyciela. Wzmocnienie prestiżu zawodu nauczyciela jest bowiem jednym z najważniejszych priorytetów polityki oświatowej państwa. Obecne rozwiązania przewidziane w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730), zwanej dalej „ustawą – Karta Nauczyciela”, w ocenie środowisk oświatowych są nieadekwatne do zmieniających się uwarunkowań. Środowiska zainteresowane sprawami oświaty postulują konieczność wprowadzenia zmian. Jednym z najczęściej podnoszonych problemów polskiej oświaty jest niedostateczny poziom wynagrodzeń nauczycieli.

W wyniku rozmów ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli w dniu 7 kwietnia 2019 r. zostało podpisane porozumienie między stroną rządową oraz przedstawicielami Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Strony wspólnie uzgodniły:

- 1) przyspieszenie podwyżki wynagrodzeń oraz wprowadzenie dodatkowej podwyżki płac nauczycieli od września 2019 r.,
- 2) skrócenie ścieżki awansu zawodowego i powrót do oceny pracy sprzed września 2018 r. z uwzględnieniem opinii rady rodziców,
- 3) wprowadzenie dodatkowego świadczenia dla młodych nauczycieli „na start”,
- 4) ustalenie w przepisach minimalnej kwoty dodatku za wychowawstwo w wysokości 300 zł,
- 5) zmniejszanie uciążliwości pracy wynikającej z nadmiernej dokumentacji szkolnej „papiery - ”.

Rozwiązania zawarte w niniejszym projekcie ustawy pozwolą na zrealizowanie powyższych ustaleń w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli, przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności zawodu nauczyciela poprzez poprawę warunków pracy tej grupy zawodowej.

Projekt zawiera również inne zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela w szczególności o charakterze doprecyzowującym i porządkującym.

Projekt ustawy zawiera również zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, 2161, 2193 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 525),
- 2) ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341 i 622),
- 3) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1900 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 60),
- 4) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949, 2203 i 2245),
- 5) ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203 oraz z 2018 r. poz. 2245),
- 6) ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 534).

II. Rzeczywisty stan dziedziny, która ma być unormowana oraz różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

1. Podwyższenie średniego wynagrodzenia nauczycieli

Nauczyciele są grupą zawodową, która wykonuje pracę o szczególnej roli i uregulowania dla tej grupy powinny być odpowiednie do rangi tego zawodu. Dlatego też podejmowane są różnorodne działania mające na celu w szczególności podniesienie prestiżu zawodu nauczyciela. Jednym z takich działań jest podniesienie wysokości wynagrodzeń nauczycieli. Po długotrwałym okresie zamrożenia płac nauczycielskich na poziomie ustalonym we wrześniu 2012 r., począwszy od 2018 r. rozpoczęto sukcesywne wdrażanie planu podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli. To jeden z priorytetów w zakresie polityki oświatowej państwa. Od kwietnia 2018 r. średnie wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 5,35% (w tym wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki do wynagrodzenia). Od stycznia 2019 r. wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 5%. Kolejna 5% podwyżka wynagrodzeń planowana była od stycznia 2020 r. W związku z oczekiwaniami środowisk nauczycielskich w zakresie wysokości wynagrodzeń niniejszy projekt przewiduje przyspieszenie tej podwyżki oraz zwiększenie jej wysokości do 9,6%. Tym samym, w stosunku do marca 2018 r., pensje nauczycieli wzrosną o 21,2%.

W związku z koniecznością wdrożenia podwyższenia wynagrodzenia nauczycieli w trakcie roku kalendarzowego, przepis przejściowy przewiduje, iż w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. średnie wynagrodzenie nauczycieli ustalone w sposób określony w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, zwiększa się o 9,6%. Zmiana ta umożliwi jednocześnie podwyższenie od dnia 1 września 2019 r. wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli oraz dodatków do wynagrodzenia. W związku z tym, iż ustawa – Karta Nauczyciela reguluje termin podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli jedynie wówczas, gdy następuje ono od dnia 1 stycznia danego roku, niezbędne jest uregulowanie w przepisie przejściowym terminu podwyższenia wynagrodzeń w związku ze zmianą wysokości średniego wynagrodzenia nauczycieli od dnia 1 września 2019 r. Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli w związku z tą zmianą nastąpi nie później niż do dnia 30 września 2019 r., z wyrównaniem od dnia 1 września 2019 r.

W związku ze zwiększeniem wynagrodzeń nauczycieli od 1 września 2019 r. zagwarantowano publicznym niesamorządowym przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego, szkołom i placówkom zwiększenie dotacji wypłacanych z budżetów JST na podstawie przepisów ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. JST dokonają aktualizacji kwot dotacji do dnia 31 października 2019 r. Oznacza to, że dodatkowe środki zostaną przekazane w ramach dotacji najpóźniej w miesiącu listopadzie i grudniu 2019 r.

2. Wprowadzenie nowego świadczenia dla nauczyciela stażysty

Zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela wymaga stworzenia mechanizmów zachęcających do podejmowania pracy w tym zawodzie oraz ułatwiających start zawodowy osobom, dla których jest to najczęściej pierwsza praca. Dlatego też proponuje się wprowadzenie nowego świadczenia dla nauczyciela stażysty – na start. Świadczenie to będzie przysługiwało wszystkim nauczycielom stażystom odbywającym staż na stopień nauczyciela kontraktowego. Świadczenie na start w wysokości 1000 zł będzie wypłacane w okresie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego – do dnia 30 września roku, w którym nauczyciel rozpoczął staż.

Świadczenie na start będzie świadczeniem o charakterze socjalnym, dlatego też wszyscy nauczyciele uprawnieni do tego świadczenia otrzymają go w takiej samej wysokości niezależnie od wymiaru zatrudnienia. Warunkiem otrzymania tego świadczenia jest wyłącznie odbywanie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, co przesądza, że nauczyciel musi być

zatrudniony co najmniej w wymiarze $\frac{1}{2}$ obowiązkowego wymiaru zajęć w jednej lub kilku szkołach łącznie.

Świadczenie na start ułatwi początkującym nauczycielom np. zakup dodatkowych materiałów pomocnych w ich rozwoju zawodowym oraz pokrycie części kosztów związanych ze zmianą miejsca zamieszkania w związku z podjęciem pracy w szkole w innej miejscowości.

Świadczenie na start nie będzie uwzględniane przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli. Tym samym świadczenie to nie może powodować obniżenia otrzymywanych przez nauczycieli stażystów innych składników wynagrodzenia.

W związku z wprowadzeniem nowego świadczenia, w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zaproponowano zmiany sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Prowadzenie szkół i placówek oświatowych jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego, zatem wypłata świadczenia na start dla nauczyciela stażysty będzie zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. W związku z nowym zadaniem dla samorządów w ustawie – Karta Nauczyciela zmieniony został przepis dotyczący gwarancji środków na określone zadania oświatowe w dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 30 ust. 8). Gwarancjami zostało objęte również świadczenie na start dla nauczyciela stażysty. W związku z powyższym, konieczne jest uwzględnienie przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej finansowania świadczenia na start. Natomiast w przypadku nauczycieli zatrudnionych w placówkach wychowania przedszkolnego konieczne było objęcie subwencją oświatową nowego zadania tj. finansowania świadczenia na start.

3. Określenie minimalnej wysokości dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy

W świetle obowiązujących przepisów, wysokość stawek dodatku funkcyjnego, do którego należy m.in. dodatek z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy, oraz szczegółowe warunki przyznawania tego dodatku określa organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, w drodze regulaminu wynagradzania (art. 30 ust. 6 pkt 1 ustawy – Karta Nauczyciela). W związku z powyższym, występują znaczne różnice wysokości tego dodatku w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego. W związku z istotną wychowawczą rolą szkoły należy odpowiednio docenić trud i odpowiedzialność wychowawców w kształtowaniu warunków rozwoju powierzonych im uczniów. Dlatego też proponuje się określenie w przepisach ustawy – Karta Nauczyciela takiej samej dla

wszystkich nauczycieli minimalnej stawki dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy. Dodatek ten nie będzie mógł być niższy niż 300 zł. Jednocześnie zapewniona została możliwość podwyższenia tego dodatku. Organy prowadzące szkoły będące jednostkami samorządu terytorialnego będą mogły podwyższać minimalną wysokość dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy w trybie określonym w art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela, tj. w drodze regulaminu wynagradzania.

4. Skrócenie ścieżki awansu zawodowego i powrót do oceny pracy sprzed 1 września 2018 r. z uwzględnieniem opinii rady rodziców

Ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych dokonanych zostało szereg zmian w zakresie oceny pracy oraz awansu zawodowego nauczycieli. Do najistotniejszych zmian należało:

- 1) określenie obligatoryjnych terminów dokonywania oceny pracy nauczycieli;
- 2) określenie ogólnych kryteriów oceny pracy nauczyciela w ustawie – Karta Nauczyciela oraz upoważnienie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, m.in. szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczycieli;
- 3) rozszerzenie skali oceny pracy o ocenę bardzo dobrą;
- 4) powiązanie oceny pracy ze ścieżką awansu zawodowego, poprzez zastąpienie oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oceną pracy uwzględniającą m.in. dorobek zawodowy za okres stażu, ponadto ocena pracy ma wpływ na długość ścieżki awansu zawodowego;
- 5) uzupełnienie obecnego systemu awansu zawodowego nauczycieli poprzez wprowadzenie dodatku za wyróżniającą pracę dla nauczycieli dyplomowanych legitymujących się co najmniej 3-letnim okresem pracy od dnia nadania tego stopnia oraz wyróżniającą oceną pracy;
- 6) wydłużenie okresów pracy w szkole niezbędnych do rozpoczęcia stażu na kolejny stopień awansu zawodowego:
  - z 2 do 3 lat pracy przed rozpoczęciem stażu na stopień nauczyciela mianowanego,
  - z 1 roku do 4 lat pracy przed rozpoczęciem stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 7) wprowadzenie możliwości skracania ścieżki awansu zawodowego w zależności od oceny pracy;

- 8) wydłużenie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego z 9 miesięcy do roku i 9 miesięcy;
- 9) wprowadzenie egzaminu przed komisją egzaminacyjną na stopień nauczyciela kontraktowego zamiast rozmowy przeprowadzanej przez komisję kwalifikacyjną.

Powyższe zmiany weszły w życie z dniem 1 września 2018 r. Środowisko nauczycielskie postulowało jednakże o ich wycofanie. W wyniku rozmów ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli w dniu 7 kwietnia 2019 r. zostało podpisane porozumienie między stroną rządową oraz przedstawicielami Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, które przewiduje w szczególności skrócenie ścieżki awansu zawodowego i powrót do oceny pracy sprzed września 2018 r. z uwzględnieniem opinii rady rodziców.

Mając na uwadze powyższe proponuje się:

- 1) zniesienie obligatoryjności dokonywania oceny pracy nauczycieli;
- 2) przy dokonywaniu oceny pracy nauczycieli zostało utrzymane zasięgnięcie opinii rady rodziców;
- 3) uchylenie upoważnienia do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczycieli – kryteria oceny pracy będą określone w ustawie – Karta Nauczyciela (art. 6a ust. 1e i 1f);
- 4) powrót do trzystopniowej skali oceny pracy;
- 5) rozdzielenie oceny pracy od awansu zawodowego nauczycieli, w zakresie awansu zawodowego przywrócona zostaje ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu;
- 6) uchylenie przepisów dotyczących dodatku za wyróżniającą pracę dla nauczycieli dyplomowanych – zmiana ta jest konsekwencją odejścia od obligatoryjności dokonywania oceny pracy, zmiany skali i kryteriów tej oceny;
- 7) skrócenie okresów pracy w szkole niezbędnych do rozpoczęcia stażu na kolejny stopień awansu zawodowego – do 2 lat pracy przed rozpoczęciem stażu na stopień nauczyciela mianowanego oraz do 1 roku przed rozpoczęciem stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 8) skrócenie stażu na stopień nauczyciela kontraktowego do 9 miesięcy;
- 10) zastąpienie egzaminu przed komisją egzaminacyjną na stopień nauczyciela kontraktowego rozmową przeprowadzaną przez komisję kwalifikacyjną.

Ponadto, odpowiednio do wprowadzanych zmian w zakresie awansu zawodowego nauczycieli, zostały dostosowane przepisy dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół

polonijnych. Zmiany te polegają na: skróceniu stażu na stopień nauczyciela kontraktowego do 9 miesięcy, zastąpieniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną na stopień nauczyciela kontraktowego rozmową przeprowadzaną przez komisję kwalifikacyjną oraz skróceniu okresów pracy w szkole niezbędnych do rozpoczęcia stażu na kolejny stopień awansu zawodowego.

5. Inne zmiany w ustawie – Karta Nauczyciela:

1) Ograniczenie możliwości nadużywania umów o pracę na czas określony

W myśl art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela, w przypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, w tym w trakcie roku szkolnego, z osobą rozpoczynającą pracę w szkole, z nauczycielem kontraktowym, z nauczycielem mianowanym lub z nauczycielem dyplomowanym, stosunek pracy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.

Czas trwania umowy zawieranej na podstawie ww. przepisu ustalany jest stosownie do zaistniałej potrzeby, przy czym przepis art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela nie stawia bariery czasu dla jego stosowania. Zastosowanie tego przepisu w zakresie, w jakim ustanawia przesłankę potrzeby wynikającej z organizacji nauczania, jest ściśle uzależnione od zaistnienia konkretnych okoliczności faktycznych. Środowiska nauczycielskie podnoszą jednakże, iż przepis art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela w zakresie ww. przesłanki jest bardzo często nadużywany i nauczyciele przez wiele lat pozostają w zatrudnieniu na czas określony, pomimo że przesłanka potrzeby wynikającej z organizacji nauczania nie występowała lub przestała występować w okresie zatrudnienia. Takim nadużyciom może sprzyjać fakt, że art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela nie wymaga od pracodawcy, aby przy zawieraniu z nauczycielem terminowej umowy o pracę wyjaśniał pracownikowi, jakie konkretne przesłanki „potrzeby wynikające z organizacji nauczania” zadecydowały o konieczności nawiązania z nauczycielem umownego stosunku pracy na czas określony, zamiast na czas nieokreślony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2014 r., I PK 237/13).

Do nauczycieli nie mają natomiast zastosowania przepisy art. 25¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.), zgodnie z którymi okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony zawieranych między tymi samymi

stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie może przekraczać trzech. Przepis art. 10 ust. 7 ustawy – Karta Nauczyciela, według którego nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem na czas określony może nastąpić wyłącznie w wypadku zaistnienia potrzeby wynikającej z organizacji nauczania lub zastępstwa nieobecnego nauczyciela, wyłącza bowiem zastosowanie art. 25¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, co wielokrotnie potwierdził Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach. W związku z powyższym, proponuje się dodanie w art. 10 ustawy – Karta Nauczyciela przepisów, które ograniczą możliwości nadużywania umów o pracę na czas określony zawieranych w związku z zaistnieniem potrzeby wynikającej z organizacji nauczania. Łączny okres zatrudnienia na podstawie tych umów między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie będzie mógł przekraczać 36 miesięcy. Przyjęty w projekcie okres 36 miesięcy jest zbliżony do okresu przewidzianego dla innych pracowników w art. 25¹ §1 Kodeksu pracy, który wynosi 33 miesięcy. Z punktu widzenia realizowanego w szkołach procesu nauczania optymalnym jest jednakże umożliwienie zatrudniania nauczycieli w określonych przypadkach na podstawie umów o pracę na czas określony obejmujący łącznie pełne trzy lata szkolne, tj. 36 miesięcy, tak aby zminimalizować dokonywanie zmian kadrowych w okresie prowadzenia zajęć. Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony przekroczy 36 miesięcy, z dniem następującym po upływie tego okresu stosunek pracy przekształca się: w przypadku nauczyciela kontraktowego – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, a w przypadku nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego – w stosunek pracy na podstawie mianowania, a w przypadku niespełniania warunków, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1 i 6 ustawy – Karta Nauczyciela – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

Do okresu 36 miesięcy wliczane będą okresy zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych począwszy od dnia 1 września 2019 r.

Nie przewiduje się natomiast określenia limitu umów o pracę na czas określony z uwagi na to, iż umowy te zawierane są na okres odpowiedni do zaistniałej potrzeby i mogą być to bardzo krótkie okresy zatrudnienia. Wyczerpanie limitu umów pozbawiłoby możliwości zatrudnienia nauczyciela na kolejną umowę o pracę na czas określony pomimo, iż taka potrzeba rzeczywiście istnieje, a łączny okres zatrudnienia nauczyciela na podstawie tych umów nie jest długi.

Powyższy limit ograniczający zatrudnienie na podstawie umów o pracę na czas określony nie będzie dotyczył umów o pracę na czas określony zawartych w celu zastępstwa nieobecnego nauczyciela, jeżeli ich zawarcie w danym przypadku służy zaspokojeniu rzeczywistego

okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w tym zakresie w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy. Limit ten nie będzie miał również zastosowania do umów o pracę na czas określony zawartych:

- 1) z nauczycielem nieposiadającym kwalifikacji wymaganych do zajmowania danego stanowiska, zgodnie z art. 10 ust. 9;
- 2) w przypadku przedłużenia umowy o pracę do dnia porodu, zgodnie z art. 177 § 3 Kodeksu pracy.

W związku z wprowadzeniem przepisów ograniczających możliwości nadużywania umów o pracę na czas określony jednocześnie konieczne było wskazanie, że nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem – doradcą metodycznym obejmuje wyłącznie okres, na który powierzono zadania doradcy metodycznego.

2) Spełnienie postulatów Rzecznika Praw Dziecka dotyczących postępowania dyscyplinarnego nauczycieli

W znowelizowanych przepisach ustawy – Karta Nauczyciela w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej, które weszły w życie z dniem 31 maja 2016 r., nadano Rzecznikowi Praw Dziecka m.in. prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie rzecznika dyscyplinarnego w przedmiocie umorzenia postępowania wyjaśniającego dotyczącego czynu naruszającego prawa i dobro dziecka (art. 85 ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela) oraz prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego dotyczącego czynu naruszającego prawa i dobro dziecka do odwoławczej komisji dyscyplinarnej (art. 85b ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela).

Rzecznik Praw Dziecka, po dokonaniu analizy funkcjonowania ww. przepisów, wskazał na pilną potrzebę nowelizacji tych uregulowań, gdyż w obecnym stanie nie może w pełni korzystać ze swoich ustawowych uprawnień. W większości przypadków rzecznicy dyscyplinarni zawiadamiali Rzecznika Praw Dziecka o umorzeniu postępowania wyjaśniającego pod koniec terminu określonego w art. 85o ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, co uniemożliwiło realizację przysługującego Rzecznikowi uprawnienia do wniesienia zażalenia na to postanowienie. Zgodnie bowiem z art. 85o ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez organ, przy którym działa komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, wiadomości o popełnieniu czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz po upływie 3 lat od popełnienia tego czynu.

Z uwagi na to, iż ww. postępowania dotyczą czynów naruszających prawa i dobro dziecko, proponuje się, aby w tych przypadkach była możliwość wszczęcia postępowania dyscyplinarnego również po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez organ, przy którym działa komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, wiadomości o popełnieniu czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w art. 6 ustawy – Karta Nauczyciela. Nieprzeprowadzenie postępowania dyscyplinarnego i niewymierzenie odpowiedniej kary nauczycielowi, który popełnił czyn naruszający prawa i dobro dziecka, np. stosował przemoc fizyczną wobec dzieci, mogłoby stanowić zagrożenie bezpieczeństwa dzieci pozostających pod jego opieką.

Ponadto Rzecznik Praw Dziecka zgłaszał potrzebę zmiany przesłanek umorzenia postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego. W świetle przepisów art. 85 ust. 4 pkt 2, art. 85b ust. 1 pkt 2 lit. c i art. 85j ust. 5 pkt 3 lit. a ustawy – Karta Nauczyciela umorzenie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego lub odmowa wszczęcia postępowania dyscyplinarnego ma miejsce m.in. w przypadku, gdy za popełniony czyn nauczyciel został ukarany karą porządkową zgodnie z art. 108 Kodeksu pracy. Rzecznik Praw Dziecka podnosi jednakże problem niezgodnego z prawem stosowania przez dyrektorów jednostek systemu oświaty przepisu art. 75 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela dotyczącego wymierzania kar porządkowych wobec nauczycieli, którzy dopuścili się poważnych uchybień, takich jak: niezapewnienie bezpieczeństwa uczniom, naruszenie godności ucznia lub jego nietykalności cielesnej. Rzecznik odnotował liczne problemy w zakresie ochrony praw dziecka wynikające z niewłaściwego stosowania art. 75 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela (nieadekwatnego do rodzaju przewinienia). Powołany przepis stanowi jednoznacznie, że za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, w rozumieniu art. 108 Kodeksu pracy, wymierza się nauczycielom kary porządkowe zgodnie z Kodeksem pracy. Kodeks pracy zaś w art. 108 § 1 wskazuje, za jakie przewinienia powyższa kara może zostać udzielona, tj. za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, a także przyjętego sposobu potwierdzania przybycia i obecności w pracy oraz usprawiedliwiania nieobecności w pracy, pracodawca może stosować: karę upomnienia i karę nagany. Nieuprawnione jest zatem stosowanie tej kary wobec nauczycieli, którzy dopuścili się poważnego uchybienia, takiego jak np. uderzenie ucznia. Z obserwacji poczynionych przez Rzecznika wynika jednak, że takie sytuacje mają miejsce, a rzecznicy dyscyplinarni, działając na podstawie art. 85 ust. 4 pkt 2 ustawy – Karta Nauczyciela, wydają postanowienie

o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, mimo że zakres przewinienia wykraczał poza uregulowania art. 108 § 1 Kodeksu pracy.

Proponowana zmiana uporządkuje zatem stosowanie w praktyce przepisów dotyczących odpowiedzialności porządkowej oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli i umożliwi pełną ocenę ich postępowania w kontekście przestrzegania praw i dobra dziecka. Dla zapewnienia właściwego stosowania przepisów dotyczących wymierzania kar porządkowych proponuje się doprecyzowanie przepisu art. 75 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela poprzez określenie wprost, iż kar porządkowych nie wymierza się za popełnienie czynu naruszającego prawa i dobro dziecka. Jednocześnie dyrektor szkoły został obowiązany do informowania rzecznika dyscyplinarnego o popełnieniu przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o popełnieniu takiego czynu. W przypadku nieuprawnionego wymierzenia nauczycielowi kary porządkowej za popełnienie czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, będzie możliwość pociągnięcia nauczyciela do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Proponowane rozwiązanie wyeliminuje przypadki obchodzenia przepisów prawa w celu uniknięcia odpowiedzialności dyscyplinarnej przez nauczycieli, którzy dopuścili się poważnych przewinień. Wymierzenie nauczycielowi kary porządkowej za czyn niemieszczący się w zakresie art. 108 Kodeksu pracy, nie może bowiem wykluczać możliwości uznania tego samego nagannego zachowania się nauczyciela za przyczynę uzasadniającą zwolnienie z pracy lub wydalenie z zawodu nauczyciela w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Natomiast w przypadku właściwego zastosowania przepisu art. 75 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, tj. wymierzenia nauczycielowi kary porządkowej za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, nauczyciel nie będzie mógł zostać ukarany dyscyplinarnie za to samo przewinienie. W takim przypadku odpowiednio wszczęte postępowanie wyjaśniające lub postępowanie dyscyplinarne zostanie umorzone albo komisja dyscyplinarna wyda postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

3) Umożliwienie ustalenia dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu niższego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć

Zmiana umożliwi ustalanie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli praktycznej nauki zawodu przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

Ustalony wymiar będzie mógł być niższy niż przewidziany w ustawie - Karta Nauczyciela, ale nie będzie mógł przekraczać 20 godzin.

4) Doprecyzowanie przepisów określających tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli

Zmiana w art. 42 w ust. 3 w tabeli w lp. 3 ustawy – Karta Nauczyciela ma charakter wyłącznie doprecyzowujący ten przepis w odniesieniu do nauczycieli przedmiotów z zakresu kształcenia ogólnego w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. Nie zmienia się natomiast tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla żadnej grupy nauczycieli.

5) Doprecyzowanie przepisów dotyczących przekazywania dotacji na finansowanie doradztwa metodycznego

Zgodnie z art. 70a ust. 4–6 ustawy – Karta Nauczyciela wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. Proponowana zmiana przepisu art. 70a ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela ma określić sposób, w jaki środki będące w dyspozycji wojewodów będą przekazywane ww. jednostkom samorządu terytorialnego.

6. Zmiany innych ustaw:

W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej uszczegóławia się zakres danych dotyczących dat związanych ze stosunkiem pracy nauczyciela o datę przeniesienia nauczyciela na inne stanowisko lub do innej szkoły na podstawie art. 18 ustawy – Karta Nauczyciela. Zmiana pozwoli na zebranie użytecznych danych oświatowych w celu analiz.

Doprecyzowuje się również brzmienie art. 50 ww. ustawy w celu dostosowania i uelastycznienia terminów weryfikacji danych niezbędnych do podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Pierwotnie określony w przepisie termin udostępnienia danych w dniu 17 października i konieczność weryfikacji w ciągu 30 dni roboczych nie był zsynchronizowany z pracami nad ustawą budżetową i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego i nie pozwoliłby na dokonanie pełnej weryfikacji danych przez jednostki samorządu terytorialnego. Wydłużony termin weryfikacji danych służących do podziału

części oświatowej subwencji ogólnej oraz możliwość jego dodatkowego przedłużenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jest korzystny dla jednostek samorządu terytorialnego i pozwoli na pełną i rzetelną weryfikację danych zgromadzonych w SIO.

Zmiany art. 66 ww. ustawy mają charakter doprecyzowujący i celem ich jest jasne określenie wysokości opłat za raporty z SIO udostępniane na indywidualne zamówienia.

Zmiana art. 93 ww. ustawy ma na celu zapewnienie możliwości zgłaszania ucznia do egzaminów za pośrednictwem systemu informacji w każdym czasie, który przewidują przepisy prawa, nawet wiele lat po ukończeniu szkoły. Ponadto ujednotolica się terminy dokonania anonimizacji danych do 5 lat od dnia wprowadzenia do zbioru ostatniej informacji. Zmiana ma na celu zachowanie integracji bazy danych w okresie, w którym dane są niezbędne do właściwego zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi przez dyrektorów.

Zmiany w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (zawarte w art. 7 pkt 3) oraz w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (zawarte w art. 3) dotyczą umożliwienia szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, które zaoferują swoim uczniom szkolenie w zakresie przygotowania do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, prowadzenie tego szkolenia w formie zajęć szkolnych. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, szkolenie osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnienia do kierowania pojazdami silnikowymi w formie zajęć szkolnych jest prowadzone dla uczniów (słuchaczy) przez szkołę, jeżeli w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego jest przewidziane przygotowanie do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym.

Dodatkowe umiejętności zawodowe, które będą określone w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, szkoły będą mogły zaoferować w ramach godzin stanowiących różnicę między minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie określoną w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego a sumą godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego określoną w ramowym planie nauczania dla danego typu szkoły. Wiele szkół prowadzących kształcenie zawodowe posiadających odpowiednią bazę i kadre do prowadzenia szkolenia na prawo jazdy

będzie mogło wzbogacić swoją ofertę dla uczniów o możliwość uzyskania dodatkowych umiejętności zawodowych. W związku z powyższym, w celu racjonalnego wykorzystania zasobów, którymi dysponują szkoły, proponuje się umożliwienie tym szkołom prowadzenia przygotowania do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym (w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych) w formie zajęć szkolnych.

Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (zawarte w art. 5 projektu) oraz w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (zawarte w art. 7 pkt 8 projektu) dotyczą doprecyzowania zasad przyjmowania młodocianych pracowników na rok szkolny 2019/2020 do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia dla kandydatów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum oraz umożliwienia młodocianym będącym odpowiednio uczniami lub absolwentami dotychczasowego gimnazjum zatrudniania na zasadach określonych dla młodocianych będących odpowiednio uczniami lub absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Zmiany w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (zawarte w art. 7 pkt 1 i 4) przewidują korektę przepisów ustawy – Prawo oświatowe (w zakresie art. 45) oraz ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (w zakresie art. 8) polegająca na wprowadzeniu przepisów umożliwiających określanie poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji dla zawodów nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, w których kształcenie odbywa się na podstawie zgody Ministra Edukacji Narodowej na realizację eksperymentu pedagogicznego (zgodnie z art. 45 ust. 8a ustawy – Prawo oświatowe) lub na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wyrażenia zgody na założenie lub prowadzenie szkoły niepublicznej, która nie spełnia warunków określonych w art. 14 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe (zgodnie z art. 178 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe). Powyższa regulacja umożliwi m.in. realizowanie kształcenia w zawodach „eksperymentalnych”, dla których z proponowanych efektów kształcenia wynika inny poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji niż wynika to z przepisów ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Zmiany w ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (zawarte w art. 7 pkt 5 i 6) dotyczą

przepisów przejściowych tej ustawy. Proponuje się doprecyzowanie art. 102 ww. ustawy, z którego będzie jasno wynikało, że zwiększenie kwoty dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zawodach o szczególnym zapotrzebowaniu na krajowym rynku pracy, ujętych w prognozie Ministra Edukacji Narodowej, będzie miało zastosowanie do uczniów rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2019/2020 oraz w latach kolejnych, a także wprowadzenie przepisu art. 129a, który jednoznacznie wskaże, że obowiązek przystępowania do egzaminu czeladniczego będzie dotyczył uczniów rozpoczynających kształcenie w branżowej szkole I stopnia od roku szkolnego 2019/2020 oraz w latach kolejnych.

W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 2 projektu) zaproponowano zmiany sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Prowadzenie szkół i placówek oświatowych jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego, zatem wypłata świadczenia na start dla nauczyciela stażysty będzie zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. W związku z nowymi zadaniami dla samorządów w ustawie – Karta Nauczyciela zmieniony został przepis dotyczący gwarancji środków na określone zadania oświatowe w dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 30 ust. 8). Gwarancjami zostało objęte również świadczenie na start dla nauczyciela stażysty. W związku z powyższym, konieczne jest uwzględnienie przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej finansowania świadczenia na start. Natomiast w przypadku nauczycieli zatrudnionych w placówkach wychowania przedszkolnego konieczne było objęcie subwencją oświatową nowego zadania tj. finansowania świadczenia na start.

Ponadto przy ustalaniu podziału subwencji oświatowej jednym z czynników uwzględnianych powinna być sytuacja finansowa JST. Obecny model podziału subwencji bazuje głównie na liczbie uczniów i wychowanków. Oznacza to, że wzrost czy spadek liczby uczniów jest w dużym stopniu powiązany ze wzrostem lub spadkiem subwencji dla danego samorządu. Natomiast zmiana liczby uczniów nie zawsze przekłada się na wzrost lub spadek poziomu kosztów ponoszonych przez samorządy na funkcjonowanie szkół. Zmiana ma na celu wspomóc finansowo w postaci zwiększonej subwencji samorządy mniej zamożne.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2019 r., z wyjątkiem:

- 1) przepisów dotyczących doprecyzowania zasad przyjmowania młodocianych pracowników na rok szkolny 2019/2020 do klasy I publicznej branżowej szkoły I stopnia dla kandydatów będących absolwentami dotychczasowego gimnazjum oraz

przepisów dotyczących umożliwienia młodocianym będącym odpowiednio uczniami lub absolwentami dotychczasowego gimnazjum zatrudniania na zasadach określonych dla młodocianych będących odpowiednio uczniami lub absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.), które wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Proponuje się, aby ww. przepisy weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ze względu na terminy rekrutacji do szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby projektowane przepisy weszły w życie w powyższym terminie.

- 2) przepisów określających wymiar stażu na stopień nauczyciela kontraktowego, rozpoczętego w roku szkolnym 2018/2019 oraz doprecyzowujących termin wejścia w życie rozwiązań dotyczących zwiększenia kwoty dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zawodach o szczególnym zapotrzebowaniu na krajowym rynku pracy, ujętych w prognozie Ministra Edukacji Narodowej, które wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
- 3) przepisów regulujących awans zawodowy nauczycieli polonijnych, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

III. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

W związku z podniesieniem średniego wynagrodzenia nauczycieli, wprowadzeniem nowego świadczenia na start dla nauczycieli stażystów, określeniem minimalnej wysokości dodatku za wychowawstwo oraz skróceniem ścieżki awansu zawodowego, co przekłada się na wcześniejszy awans finansowy, projektowane zmiany będą mieć pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną nauczycieli i ich rodzin.

Umożliwienie szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe realizowania w formie zajęć szkolnych przygotowania do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w ramach dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów pozwoli uczniom na szybsze zdobycie uprawnień do kierowania pojazdami i w konsekwencji zwiększy szanse przedsiębiorców na pozyskanie pracowników posiadających dodatkowe umiejętności przydatne do wykonywania określonego zawodu.

IV. Źródła finansowania

1. Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli na okres od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.

W 2017 r., po raz pierwszy od 5 lat, zagwarantowano waloryzację wynagrodzeń nauczycieli i zapewniono jej finansowanie w części oświatowej subwencji ogólnej w kwocie 413 mln zł.

Od 1 kwietnia 2018 r. średnie wynagrodzenia nauczycieli wzrosły o 5,35%. Wzrost pensji nauczycieli oznacza dodatkowe środki w budżecie państwa. W ustawie budżetowej na rok 2018 część oświatowa subwencji ogólnej została zaplanowana w kwocie 43,075 mld złotych. Była ona wyższa w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnionej w ustawie budżetowej na rok 2017 o 1,166 mld zł, tj. o 2,8%. W kwocie subwencji uwzględniono m. in. dodatkowe środki w związku z podwyższeniem wynagrodzeń nauczycieli o 5,35% od 1 kwietnia 2018 r.

Zgodnie z ustawą budżetową na 2019 r. od 1 stycznia 2019 r. wprowadzono wzrost wynagrodzenia nauczycieli o kolejne 5%. Odpowiadając na postulaty strony związkowej, projekt ustawy proponuje przyspieszenie wdrażania kolejnej transzy podwyżek, z jednoczesnym zwiększeniem wcześniej planowanej skali podwyżki od 1 września 2019 r. Ostatecznie zaproponowano podwyższenie wynagrodzeń o 15% w 2019 r. Realizacja podwyżki o 15% średniego wynagrodzenia nauczycieli w 2019 r. spowoduje, że pensje nauczycieli wzrosną o 21,2% w stosunku do poziomu z końca marca 2018 r.

Po wdrożeniu powyższej podwyżki, od 1 września 2019 r. **wynagrodzenie zasadnicze wyniesie:**

- nauczyciela stażysty – 2 782 zł,
- nauczyciela kontraktowego – 2 862 zł,
- nauczyciela mianowanego – 3 250 zł,
- nauczyciela dyplomowanego – 3 817 zł,

natomiast **wynagrodzenie średnie wyniesie:**

- nauczyciela stażysty – 3 338 zł,
- nauczyciela kontraktowego – 3 705 zł,
- nauczyciela mianowanego – 4 806 zł,
- nauczyciela dyplomowanego – 6 141 zł.

Oprócz wynagrodzenia zasadniczego automatycznie wzrosną również dodatki zależne od wynagrodzenia zasadniczego (określone w ustawie – Karta Nauczyciela lub innych ustawach), są to: dodatek za wysługę lat, nagroda jubileuszowa, dodatkowe wynagrodzenie za pracę w porze nocnej, dodatkowe wynagrodzenie roczne, odprawy emerytalno-rentowe oraz odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy, czy godziny ponadwymiarowe.

Dodatkowy skutek finansowy podwyższenia od 1 września 2019 r. wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego będzie uwzględniony m. in. w zwiększonej kwocie części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r. Skutki finansowe na kolejne lata dla budżetu państwa zostaną ustalone w ustawach budżetowych i będą uwzględniały skutki przechodzące wzrostu wynagrodzeń nauczycieli.

Środki na wzrost w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. średnich wynagrodzeń nauczycieli wychowania przedszkolnego zatrudnionych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie objętych subwencją (nauczycieli dzieci 5-letnich i młodszych objętych wychowaniem przedszkolnym) zapewniony jest w ich dochodach własnych, które w ostatnich latach wykazują silną dynamikę wzrostową:

Rok	Kwota w mld zł	Wzrost r/r w mld zł	Wzrost r/r w %
2016	106,7	3,2	3,1
2017	113,2	6,6	6,2
2018	124,0	10,8	9,5

Wzrost dochodów własnych JST w latach 2007-2018 (źródło: sprawozdania budżetowe JST)

2. Zmiana w zakresie dokonywania oceny pracy i awansu zawodowego nauczycieli nie spowoduje skutków finansowych

3. Wprowadzenie nowego świadczenia na start dla nauczycieli stażystów

Zgodnie projektem ustawy zostanie wprowadzone świadczenie dla nauczycieli stażystów, o charakterze socjalnym, w wysokości 1 tys. zł. Skutki finansowe zmiany szacuje się na ok. 28 mln zł rocznie. W ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zaproponowano zmianę w kryteriach podziału subwencji oświatowej w taki sposób aby umożliwić sfinansowanie tego świadczenia również dla nauczycieli placówek wychowania przedszkolnego.

Środki na sfinansowanie tego zadania zostaną uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach, placówkach wychowania przedszkolnego oraz placówkach oświatowych.

4. Dodatek za wychowawstwo

Obecnie około połowa nauczycieli (49%) otrzymuje dodatek za wychowawstwo. Średnio na etat nauczyciela jest to wysokość 128 zł miesięcznie. Rozkład wysokości otrzymywanego dodatku przedstawia tabela:

Przedziały wypłaty dodatku	L. etatów otrzymujących dod. za wychowawstwo	
do 50 zł (włącznie)	10 755	4%
od 50 zł do 100 zł	85 761	30%
od 100 zł do 150 zł	99 963	35%
od 150 zł do 200 zł	54 326	19%
od 200 zł do 250 zł	19 240	7%
od 250 zł do 300 zł	4 964	2%
powyżej 300 zł	7 527	3%
Razem	282 537	100%

Zmiana w tym zakresie będzie się odbywać w ramach wynagrodzenia średniego obowiązującego od 1 września 2019 r. Zmiany wysokości dodatków ustalanych w regulaminach wynagradzania w danym samorządzie mogą być połączone ze zmianami związanymi z podwyżkami wynagrodzeń o 9,6% od 1 września 2019 r., które też wpłyną na wysokość dodatków do wynagrodzeń nauczycieli. Nie przewiduje się kosztów zaproponowanego rozwiązania w zakresie dodatku za wychowawstwo.

5. Organizacja doradztwa metodycznego na obszarze województwa

Zgodnie z art. 70a ust. 4 ww. ustawy, w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa, w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. W projekcie zaplanowano ustalenie wysokości środków na 2019 r. na ww. zadanie w oparciu o kwotę bazową dla nauczycieli obowiązującą w styczniu 2019 r. (3 045,21 zł). Rozwiązanie nie powoduje skutków finansowych w 2019 r.

Pozostałe rozwiązania projektowane w ustawie nie spowodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

V. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Zmiana dotycząca podwyższenia średniego wynagrodzenia nauczycieli od 1 września 2019 r. o 9,6% będzie wiązała się z koniecznością nowelizacji rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416, z późn. zm.). W związku z podwyższeniem średniego wynagrodzenia nauczycieli z dniem 1 września 2019 r. odpowiednio podwyższone zostaną również minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli określone w tabeli stanowiącej załącznik do niniejszego rozporządzenia.

W związku z dwukrotnym wzrostem średniego wynagrodzenia nauczycieli w 2019 r. przy ustaleniu tylko jednej kwoty bazowej dla nauczycieli w ustawie budżetowej na rok 2019 (Dz. U. poz. 198) odpowiednio dostosowany zostanie wzór sprawozdania zawarty w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35, z późn. zm.).

Określenie minimalnej wysokości dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy na poziomie 300 zł wiąże się z koniecznością odpowiedniego dostosowania w powyższym zakresie:

- 1) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej (Dz. U. poz. 494, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie dodatków, wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy dla nauczycieli zatrudnionych w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz szkołach przy zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. poz. 2264).

W związku ze zmianami w zakresie oceny pracy oraz awansu zawodowego nauczycieli odpowiedniego dostosowania do przepisów ustawowych wymagają:

- 1) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. poz. 1133, z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 września 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli szkół artystycznych, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. poz. 1855, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego (Dz. U. poz. 2263);
- 4) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 1574).

W związku ze zmianami proponowanymi w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego odpowiednich zmian będzie wymagać rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 (Dz. U. poz. 2446).

VI. Konsultacje

W stosunku do projektu nie przeprowadzono konsultacji. Główne zmiany w zakresie pragmatyki zawodowej nauczycieli zawarte w niniejszym projekcie ustawy, były jednakże przedmiotem rozmów ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli, w wyniku których w dniu 7 kwietnia 2019 r. zostało podpisane porozumienie między stroną rządową oraz przedstawicielami Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”.

VII. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.